

3. проведення комплексної діагностики за відповідними напрямками (ефективність підсистем виробничо-господарської діяльності підприємства, ефективність використання окремих видів ресурсів, соціально-екологічна ефективність);

4. формування системи показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства;

5. обґрунтування та застосування аналітичних інструментів проведення діагностики

ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства для дослідження тенденцій змін показників [2].

На основі діагностики виробничо-господарської діяльності підприємства реалізуються функції управління, розробляються обґрунтовані управлінські рішення, забезпечується комплексне його управління, визначення шляхів подальшого функціонування та розвитку.

Література

1. Коваленко О.В. Експрес-діагностика неплатоспроможності як необхідна складова механізму запобігання загрозі банкрутства підприємства/ О.В. Коваленко // Держава та регіони: Серія: Економіка та підприємництво, 2013 р., № 1 (70) – С. 119 – 123.

2. Жуков А. В. Методичний підхід щодо діагностики ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства / А. В. Жуков // Бізнес Інформ. – 2014. – № 3. – С. 276 – 283.

УДК 338.439:637(477)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ МОЛОКА І МОЛОКОПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ

Базиль К. – ст. 4 курсу, гр. ЕППвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ціхановська О.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Пріоритетність розвитку молока продуктового підкомплексу АПК в національній економіці України зумовлюються винятковою значущістю та незамінністю молока і молокопродуктів в життєдіяльності людини і суспільства. Державна політика щодо розвитку конкурентоспроможного ринку молока і молокопродуктів спрямовується на забезпечення ефективного розвитку сільськогосподарської молочної галузі, платоспроможного попиту населення в її продукції, потреби підприємств молокопереробної промисловості у сировині, створення умов для ефективного захисту внутрішнього ринку та сприяння просуванню молочної продукції на зовнішній ринок.

Специфіка ринку молока пов'язана з великою часткою ринкових агентів на первинному ринку (сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства, особисті селянські господарства), необхідністю стабільного ринку збуту продукції та гарантованого надходження сировини на переробні підприємства протягом усього року, безперервного забезпечення населення продуктами щоденного

попиту [4].

Структура агропродовольчого ринку має складний, багатоукладний та нестабільний характер. Розрізняють шість основних її складових: виробництво, переробка, зберігання, формування споживчих ресурсів, реалізація і споживання.

Функціонування ринку молока передбачає наявність таких структурних елементів, як об'єкти (молоко та молочна продукція) та суб'єкти ринку, тобто сукупний попит населення та сукупна пропозиція, яка виражається за допомогою юридичних і фізичних виробників молока й молочної продукції. Ринок молока слід розглядати з таких принципів позицій, як оцінка та аналіз попиту і характеристика пропозиції молока та молочних продуктів; аналіз конкуренції на ринку; співвідношення попиту, пропозиції та цін на молоко й молочні продукції.

Ринок молока є складовою продовольчого ринку України, причому органічно вплетеною в його структуру основними категоріями, що характеризують ринок молока, є попит і пропозиція (рис. 1).

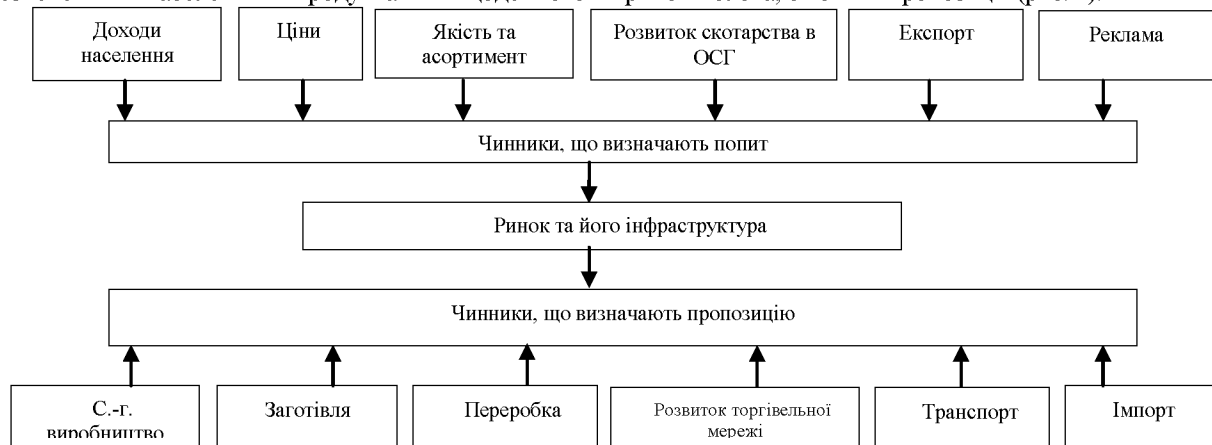

Рис. 1. Структура ринку молока і молокопродуктів [1,7]

У системі економічних механізмів державного регулювання ринку молока особливе значення має кредитна політика. На сьогодні в країні гостро стоїть проблема сільськогосподарського кредиту, тому, на нашу думку, з врахуванням рівня інфляції необхідно знизити відсоткові ставки до 10 – 12 %. Ставки кредитів мають бути стабільними і доступними для підприємств, що зміцнить довіру до держави і сприятиме росту інвестиційної активності суб'єктів на ринку.

Ринок молочної продукції в процесі ринкової трансформації економіки став одним з тих секторів, які опинились в найбільш скрутному становищі. З одного боку, рентабельність молочної продукції є відносно низькою внаслідок значної трудомісткості виробництва, а з іншого, молоко та продукти його переробки не можуть зберігатись нерезалізованими тривалий час, що вимагає пошуку шляхів оперативного їх збуту. Водночас, молокопродукти є надзвичайно цінними та незамінними в харчовому раціоні населення, що зумовлює стратегічну важливість молочного підкомплексу в системі державних пріоритетів. Будь-які системні перетворення у напрямку ринкової реорганізації агропромислового комплексу і його молочного підкомплексу, враховуючи досвід розвинутих країн, держав Центральної та Східної Європи, а також України, можуть дати певний ефект лише за умови втілення на практиці маркетингових принципів функціонування підприємств.

Удосконалення правових та економічних регуляторів ринку в Україні повинно супроводжуватись вдосконаленням податкової системи на основі прийняття Податкового кодексу України, який стимулював би зростання суспільного виробництва та залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій у виробничий процес і забезпечував стабільні надходження податків до бюджетів усіх рівнів.

Ще одним виходом із даної ситуації може бути встановлення диференційованих ставок ПДВ, що дасть можливість знизити ціни на окремі види молочної продукції (для дитячого харчування, покупців з низькою платоспроможністю) і підвищити

ціни на елітні види молочної продукції, яку купують споживачі з високим рівнем доходу. Зокрема, ставки ПДВ можна встановити на продукцію дитячого харчування на рівні 0, а на продукцію масового попиту (продукцію із незбираного молока), яку купують споживачі із низьким рівнем доходів – у 2 рази нижчу за максимальну ставку ПДВ на молочну продукцію. На продукцію, яка належить до елітного асортименту (сиркові десерти, сиркова маса, біо – йогурти, Т-молоко), ставку потрібно збільшити до максимальної [4,10].

За допомогою адміністративних важелів держава повинна взяти під суровий контроль ситуацію з розрахунками за здане виробниками молоко. Слід ввести штрафні санкції за затримки розрахунків за реалізовану продукцію, включаючи пеню за кожен прострочений день [4,10].

Також, для забезпечення сприятливих умов розвитку конкурентоспроможного ринку молока та молокопродуктів є необхідним розв'язати питання встановлення гарантованих мінімальних цін на молоко та молокопродукти, які б відображали баланс попиту і пропозиції через ціну виробництва і попит споживача [3,195].

Держава підтримує ефективне функціонування ринку молока та молочної продукції шляхом стимулювання підвищення якості молока, що відповідає вимогам державного стандарту України, через доплати у відсотках до закупівельної ціни: для молока вищого гатунку -25 %, для молока першого гатунку – 20 % [2,120].

Для формування інфраструктури ринку молока державним органам слід передусім розбудувати шляхове господарство й засоби комунікацій, стимулювати формування агросервісних підприємств. Необхідно надавати широкую правову і фінансову підтримку організації широкої мережі торговельних і заготівельних пунктів, проведенню ярмарків, аукціонів, створенню товарно – фондових і сировинних бірж, кредитних спілок, кооперативів, експертних та аудиторських фірм, удосконалювати страхове, інформаційне та юридичне обслуговування виробників і переробників молока.

Література

1. Дядик Т. В. Конкурентоспроможність виробництва молока в умовах ринку: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами»/ Т. В. Дядик. -Дніпропетровськ. – 2004. – 20 с.
2. Козак Ю. П. Актуальні проблеми реалізації молочної сировини в сучасних економічних умовах господарювання / Ю. П. Козак // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. -№2 (10). – Мелітополь, 2010. – 445 с.
3. Латиш С. Ю. Тенденції розвитку ринку молока та молочних продуктів у Полтавській області / Вісник Харк. Нац. техн. університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 53. – Харків: ХНТУСГ, 2007.- С.189 – 196.
4. Смоленський В. Б. Вдосконалення функціонування ринку молока, автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / В. Б. Смоленський. – Львів – 2007 – 20 с.

УДК 658.15.011.3

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Вокалюк Х. – ст. 5 курсу, гр. ЕЕПзвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ціхановська О.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU